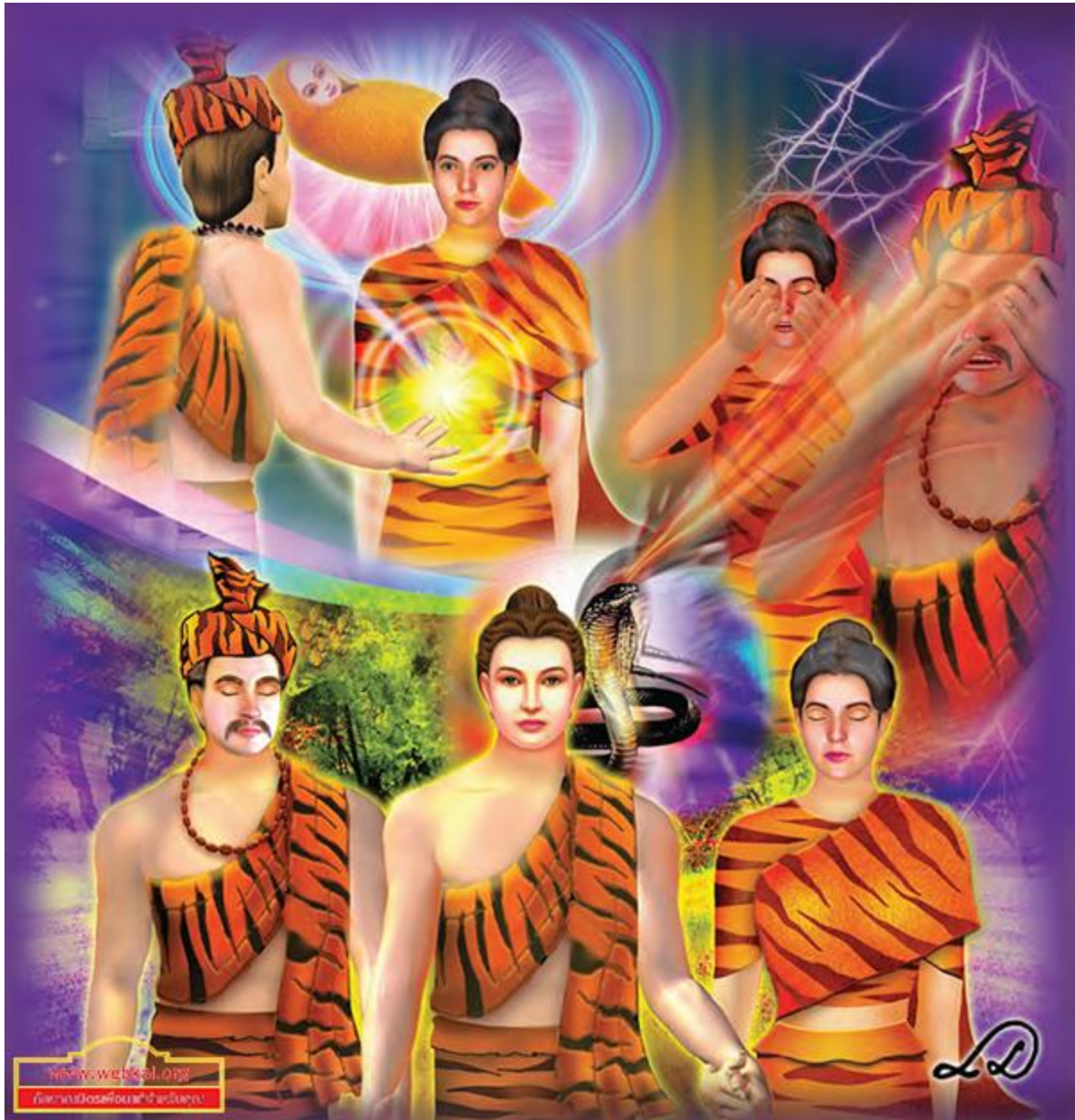

พระชาติที่ ๓
สุวรรณสามชาดก
สุวรรณสาม ผู้ยิ่งใหญ่เมตตาบารมี

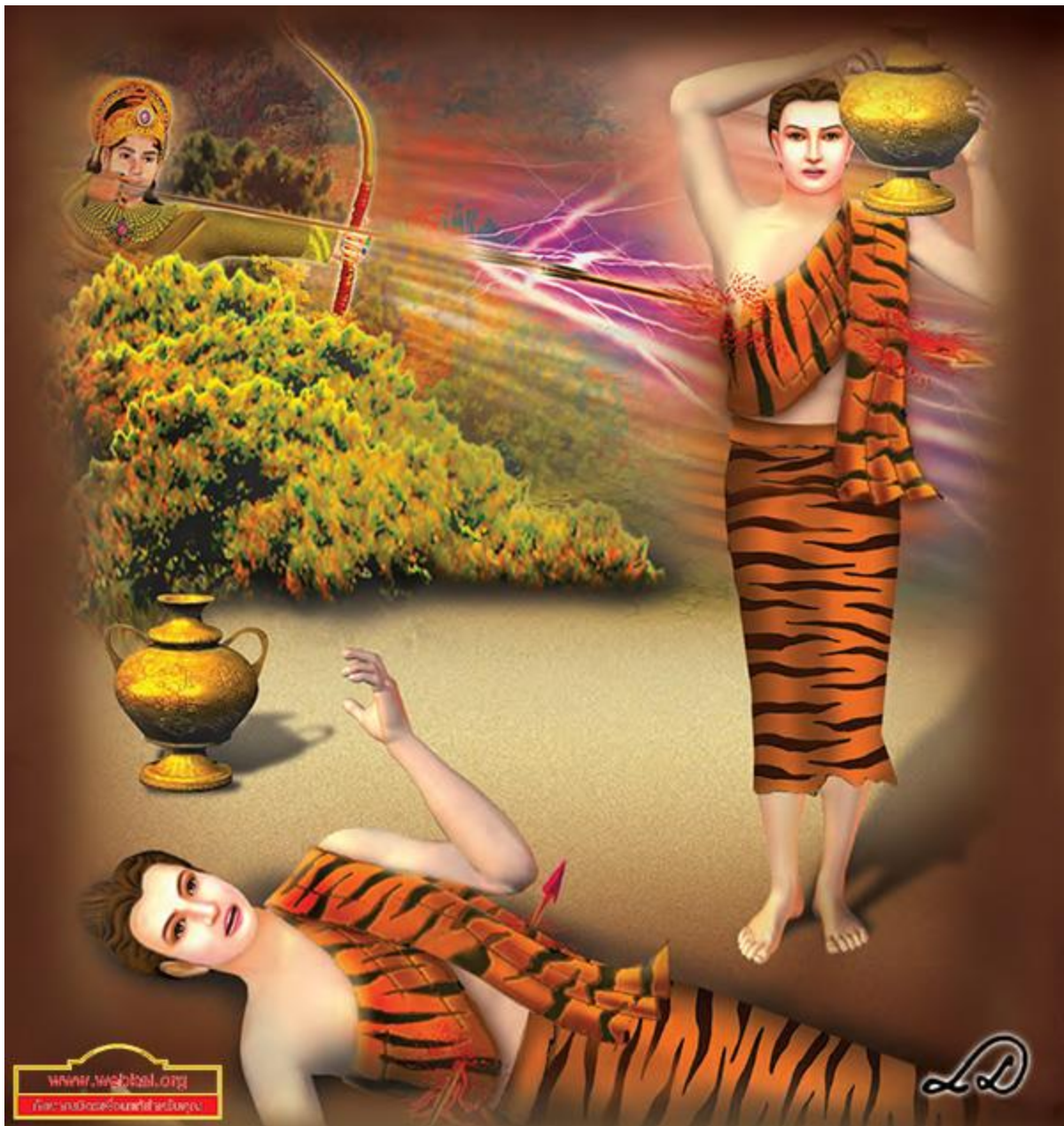

สุวรรณสามชาดกเป็นเรื่องราวในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงบำเพ็ญเมตตาบารมี คือ การแผ่เมตตาจิตให้สรรพสัตว์ทั้งปวงเป็นสุขโดยทั่วหน้ากัน ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของพระโพธิสัตว์ทั้งหลายที่มีความเมตตาต่อสรรพสัตว์ โดยไม่เลือกชนชั้น วรรณะ เพศ วัย หรือเผ่าพันธุ์ใด ๆ เพราะท่านคิดว่าสัตว์โลก คือ เพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ดังนั้นท่านจึงมีความปรารถนาจะนำพาหมู่สัตว์ข้ามวัฏสงสารไปสู่นิพพานในพระชาตินี้ พระโพธิสัตว์สุวรรณสามได้บำเพ็ญเมตตาบารมีอย่างยิ่งยวดแม้ว่าจะถูกประทุษร้ายจนสิ้นชีวิตก็ตามการสร้างเมตตาบารมีของพระโพธิสัตว์ในพระชาตินี้จึงเข้าทำนองว่า “ยอมตาย ไม่ยอมไร้น้ำใจ” นั่นเอง

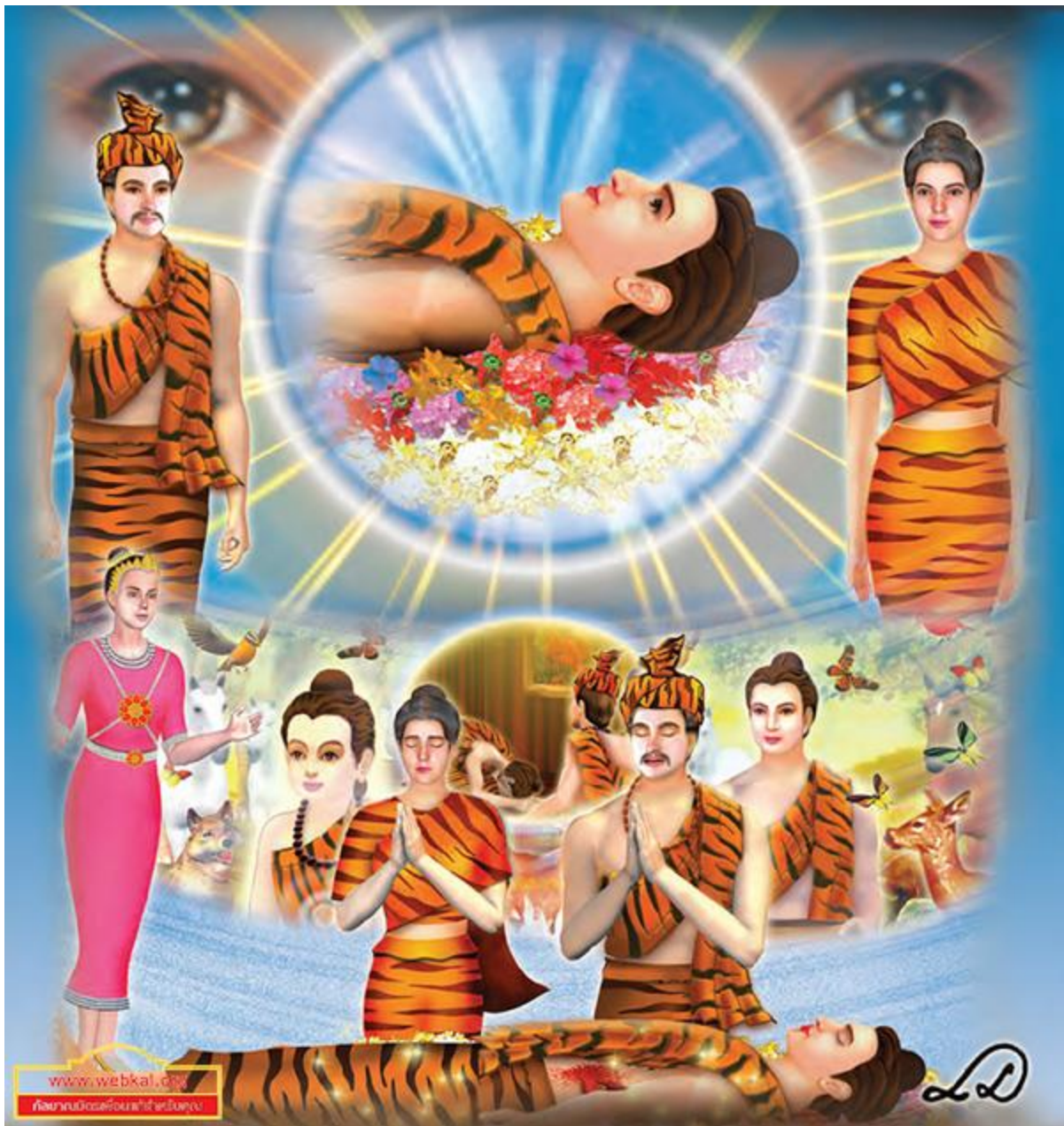
เพียงมือลูบครรภ์ ปฏิสนธิพลันบังเกิด

ในอดีตกาล มีฤๅษีชื่อทุกลฤๅษีและปาริกาฤๅษีอาศัยอยู่ในป่าหิมพานต์ วันหนึ่งท้าวสักกะทรงเล็งเห็นว่าฤๅษีทั้งสองจะมีภยันตรายจึงเสด็จมาแนะนำให้ทั้งคู่มีบุตรไว้คอยช่วยเหลือโดยให้ทุกลฤๅษีใช้มือลูบท้องของปาริกาฤๅษีในช่วงที่มีระดู เพียงแค่นี้นางก็จะตั้งครรภ์ เมื่อเวลาผ่านไป ๑๐ เดือน ฤๅษีก็คลอดบุตร ผู้มีผิวพรรณเปล่งปลั่งดั่งทองคำ ให้ชื่อว่า สุวรรณสาม วันหนึ่งขณะที่สุวรรณสาม อายุ ๑๖ ปี บิดาและมารดาถูกรูทที่อาศัยอยู่ในจอมปลวกพ่นพิษใส่จนตาบอดสนิทนับจากนั้นสุวรรณสามก็ได้ปรนนิบัติดูแลบิดามารดาเป็นอย่างดีเรื่อยมา

เจริญเมตตาเป็นนิตย์ ไม่เคยคิดโกรธเคืองใคร

สุวรรณสามเป็นผู้ที่แผ่เมตตาอยู่เป็นประจำด้วยเมตตาจิตจึงทำให้ฝูงสัตว์ป่านานาชนิดพากันเดินตามสุวรรณ สามไปในที่ต่าง ๆ วันหนึ่ง สุวรรณสามไปตักน้ำในแม่น้ำ ขณะนั้นพระเจ้าปิลัยกษราชทรงดักชุมรอล่าเนื้ออยู่ ทรงเห็นสุวรรณสามมีผิวงามดั่งทอง แวดล้อมด้วยฝูงสัตว์ ก็ทรงสงสัยว่าเป็นนาคหรือเทวดากันแน่ จึงทรงยิงลูกศรอาบยาพิษเข้าใส่ เพื่อยับยั้งไว้มิให้หนีหายไป แม้สุวรรณสามทราบว่าพระราชาทรงยิงลูกศรใส่ตน ก็มีได้โกรธเคืองยังคงมีจิตเมตตาอยู่เสมอ และได้สนทนากับพระราชา ด้วยวาจาอันไพเราะ ก่อนที่สุวรรณสามจะสิ้นสติไปพระราชาทรงรับปากจะดูแลบิดามารดาของสุวรรณสามไปตลอดชีวิต

คินชีวา ด้วยเดชแห่งเมตตาและกตัญญู

ต่อมา เมื่อทูลฤๅษีและปาริชาติฤๅษีนิทราพบว่า พระราชาทรงยิงลูกศรใส่สุวรรณสามก็มิได้โกรธเคือง แต่ทูลขอรับรองให้ทรงนำพวกตนไปหาร่างของสุวรรณสามเมื่อไปถึงทั้งคู่ต่างคร่ำครวญอยู่กับร่างของบุตรอย่างน่าเวทนาจากนั้นปาริชาติฤๅษีและทูลฤๅษีได้อธิษฐานเอ่ยอ้างคุณความดีของสุวรรณสามร่วมกับแรงอธิษฐานของนางเทพธิดาพสุนธรี ผู้เป็นมารดาในอดีตชาติของสุวรรณสามทำให้สุวรรณสามฟื้นขึ้นมาและไม่มีบาดแผลใด ๆ อีกทั้งดวงตาของฤๅษีและฤๅษีณีก็กลับมองเห็นได้ดังเดิมจากนั้น สุวรรณสามได้ถวายโอวาทแด่พระราชาให้ทรงปกครองบ้านเมืองด้วยทศพิธราชธรรมสืบไป

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า : สุวรรณสามชาดกเป็นเรื่องราวในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงบำเพ็ญเมตตาบารมี คือ การแผ่เมตตาจิตให้สรรพสัตว์ทั้งปวงเป็นสุขโดยทั่วหน้ากัน
คำถามที่ ๑ แบบเลือกตอบ (อย่างน้อย ๑ คำถาม)

คำถาม: นิทานเรื่องนี้เกิดขึ้นที่วัดใดและเมืองใด

๑. ป่ามฤคทายวัน
๒. ป่าศักดิ์สิทธิ์
๓. ป่าหิมพานต์
๔. เขาไกรลาส

เฉลย/แนวคำตอบ: ๓. ป่าหิมพานต์

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ ๒ แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย ๑ คำถาม)

คำถาม: เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าทรงปรารภเรื่องสุวรรณสามชาดกขึ้น

๑. การแผ่เมตตาจิตให้สรรพสัตว์ทั้งปวงเป็นสุขโดยทั่วหน้ากัน
๒. มีการลักขโมยของ
๓. การดื่มของมึนเมา
๔. การทะเลาะแย่งชิง

เฉลย/แนวคำตอบ: ๑. การแผ่เมตตาจิตให้สรรพสัตว์ทั้งปวงเป็นสุขโดยทั่วหน้ากัน

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ ๓ แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย ๑ คำถาม)

คำถาม: พระราชารับปากสิ่งใดแก่สุวรรณสามก่อนสิ้นสติ

๑. ช่วยเหลือสัตว์ป่า
๒. ช่วยดูแลบิดามารดาของสุวรรณสามไปตลอดชีวิต
๓. ช่วยปลูกป่าให้แก่สัตว์
๔. ช่วยสร้างบ้านให้บิดามารดา

คำตอบ: ข้อที่ ๒ ช่วยดูแลบิดามารดาของสุวรรณสามไปตลอดชีวิต

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ ๔ แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย ๑ คำถาม)

คำถาม: สาเหตุที่พระเจ้าปิลัยกษราชทรงดักฆ่าล่าเนื้อในป่า

๑. เพื่อหาอาหารในป่า
๒. เพื่อหาที่อยู่อาศัย
๓. เพื่อจับสัตว์ไปเลี้ยง
๔. เพื่อสนองความต้องการของตนเอง

คำตอบ: ๔. เพื่อสนองความต้องการของตนเอง

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ ๕ แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย ๑ คำถาม)

คำถาม: นักเรียนจะนำข้อคิดจากเรื่องสุวรรณสามไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

๑. การแบ่งปันขนมให้เพื่อน
๒. การแสดงความขยันหมั่นเพียร
๓. การกตัญญูทวดที่ต่อบิดามารดา
๔. การมีความสามัคคี
๕. คำตอบ: ๔ การกตัญญูทวดที่ต่อบิดามารดา

เฉลย/แนวคำตอบ: นักเรียนเขียนอธิบายคำตอบที่บ่งบอกถึงวิธีการนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

.....